

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:
PUSZTAIBÉLA

Telefon szám : 5-75.

SZABADKAI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
HIRTH ALADÁR
könyvnyomdája
Batthyány-utca 6. sz.
Telefon szám : 5-75.

A tüzérlaktanya építése.

**A Városi párt értekezlete.
Felszólalások Nagy Ferenc ellen.**

A tüzérlaktanya építésének ügye oly előrehaladott stádiumba jutott, hogy a városi törvényhatósági bizottság már e hó 23-án határozhat afőlről, hogy melyik vállalkozóra bizza a kaszárnya építésének munkálatait.

Ezt megelőzőleg dr. Biró Károly udvari tan., polgármester tekintettel az ügy nagy fontosságára, vasárnap délelőttre összehívta a Városi párt tagjait, hogy nekik az építkezési munkálatra kiírt árlejtés eredményéről beszámoljon.

A párt tagjai meglepő nagy számban jelentek meg, de különösen az építési szakmához tartozókat érdekelte az ügy, mert tudták, hogy ez a vállalat is a Nagy Ferenc ölébe fog hullani, ezt a bácsit pedig ők nem nagyon szeretik. Megjelenésükkel tehát Nagy urnak akartak egy kis bosszuságot szerezni. Szereztek is.

Az értekezletről szóló tudósításunk a következő:

Dr. Biró Károly polgármester fél 11 órakor megnyitja az értekezletet. Bejelenti, hogy az ügy nagy fontosságára való tekintettel tartotta szükségesnek a városi párthoz tartozó bizottsági tagok összehívását. A tüzérlaktanya építési munkálataira kiírt árlejtés fölött a törvényhatósági bizottság a folyó hó 23-án tartandó rendkívüli közgyűlésen fog dönteni. Hogy a Városi párt tagjai a beérkezett ajánlatok felől informálva legyenek, fölkéri Váli Gyula városi építésszt, hogy erre vonatkozó előadványát olvassa fel.

Váli Gyula elmondja, hogy az egyes munkákra huszonnégy ajánlat, a teljes munkára pedig nyolc ajánlat érkezett be. A 24 vállalkozóval való tárgyalást elejtették, mert ez nagyon hosszadalmas, a nyolc nagyvállalkozó ajánlatát pedig átszámították. Az ajánlatok közül a Molczer Károlyéban három és a Nagy Ferenc ajánlatában egy számadási hibát találtak. A három legolcsóbb ajánlat a következő:

Nagy Ferencz
Molczer Károly
Fónagy és Redner.

A polgármester és Váli Gyula nyitlan a Nagy Ferenc 2,145.000 korona ajánlata mellett foglalnak állást, amelyet reálisnak és minden tekintetben a legolcsóbbnak tartanak.

Dr. Biró Károly megemlíti, hogy a katonai kincstárnak nagyon sürgős az építkezés, mert szeretné, ha egy pár épület csoport már ez év őszén, vagy kora tavasszal elkészülne. Hogy a gyors munkát lehetővé tegye, elhatározta, hogy a katonai kincstártól járó bérösszeg felét — jutalom gyanánt — a vállalkozónak juttatja. A katonai kincstártól járó megtérítés összege 143.000 koronát tesz ki, ez annyit jelent, hogy az építésbe befektetett tőke öt és fél százalékot fog jövedelmezni. A laktanya a polgármester kijelentése szerint — semmibe sem fog a városnak kerülni. Az építési költségek, addig míg majd végleges kölcsön felvehető lesz, függő kölcsönből fognak fedezetet nyerni. Ezen függő kölcsönt részben az árvaszéki pénzalap és folyószámla terhére veszik fel. Kijelenti még a polgármester, hogy mindenképen azon lesz, hogy a vállalkozó helybéli iparosoknak juttassa az alvállalati munkát.

Regényi Lajos kifogásolja azt, hogy a polgármester a vállalkozónak a bérösszegeből ötven százalékot akar juttatni.

A polgármester megjegyzi, hogy ez szokásos és hogy a vállalkozó arra jogosan számíthat.

Sefcsics Lajos erőlyesen követeli, hogy a helyi iparosoknak juttassanak a munkából, mire a polgármester újból megígéri, hogy rajta lesz, hogy ez a kivánság teljesüljön. Ajánlja az iparosoknak, hogy erre nézve maguk között létesítsenek valami megállapodást.

Abrasich Mihály azt kívánta volna, hogy a munkát három-négy vállalkozónak adják ki. *Nem helyesli, hogy a városi tanács már tíz év óta egy Nagy Ferenc vezérlete alatt álló klikket portál.* Addig míg ez fennáll, itt a helyi iparosság támogatásáról nem lehet szó. Nagy Ferenc — kiabálja szenvedélyesen Abrasich, **nem tud, hanem mer olcsóbb lenni.**

Dr. Veréb Gyula, Nagy Ferenc ismert pótmunkáira célozva, azt kívánja, hogy ennél a munkánál a pótmunka ki legyen zárva. Kívánja továbbá, hogy a tervező építész vállaljon anyagi garanciát arra, hogy több munka nem lesz.

Molczer Károly a Nagy Ferenc ajánlatát lecsepüli, amelyben szerinte három nagy szarvaslába van. Továbbá kijelenti, hogy Nagy Ferencet nem tartja eléggé megbízhatónak.

Dr. Biró Károly minden felszólalót megnyugtatót, hogy igazságtalan dolog nem fog történni és csakis az igazán legolcsóbb ajánlattevő fogja az építést megkapni, azt is kellő garancia mellett.

Az értekezlet déli 12 órakor ért véget.

H I R E K.

A főispán családja

ma hat hétre Riminibe utazik. Dr. Purgly Sándor főispán szabadságát huszonhatodikán kezdi meg.

Választóösszeírás Sebesics-Bosznián

Rieger Dezső küldöttségi elnök, vasárnap a választók összeírása végett kintjárt Sebesics-Bosznián. A választói névjegyzékbe kívánczok szép számmal is jelentkeztek, de azok közül nagyon sokaknak hiányzott a választói jogosultsághoz szükséges kelleke, miért többeket el kellett utasítani. A magyarok (akik vad szociálisták) nagyon haragudtak emiatt, de mikor a csendőröket meglátták, hamar elhallgattak.

Kezdi már!

Az országgyűlési képviselőválasztások még messze vannak, de a szabadkai függetlenségi helyi vezérek már jelöltek után — néznek. Az első választókerületben — mint értesülünk — dr. Antunovits Józsefet szándékoznak felléptetni. Azonban ez csak a szándéknál fog maradni, mert Antunovits József nem az az ember, aki belemenne egy kétes kimenetelű választási küzdelembe.

A Novák-féle házat

a város megvette 160.000 koronáért. A vélt az tette szükségessé, hogy a városnak nincs hol elhelyezni a polgári leányiskolát. Egy kis átalakítással, amely alig 40.000 koronába fog kerülni, egészen megfelelő iskolapéület lesz a Novák-házból. A nőipariskolát is ott akarják elhelyezni.

A Tisztviselő Ujság

ez a bátor és szókimondó lap, amely a multban minisztereket buktatott, a közeljövőben újból megindul. A lap Budapesten fog megjelenni és főszerkesztője régi megalapítója és szellemi irányítója dr. Gál Lajos ny. járásbíró, ügyvéd lesz.

Női szabók az adó ellen

A szabadkai női szabók tegnap az ipar-területben értekezletre jöttek össze. Az értekezlet egyetlen tárgya, a most folyó adó-kivetés volt. Valamennyien tulsoknak találták a rájuk kivetett adót és emiatt egységesen akarnak eljárni a pénzügyi hatóságnál.

Feleséggyilkosság Nagyfényen

Tegnap délután Nagyfény pusztán hitvesgyilkosság történt. Sz. M. gazdálkodó féltékenységből agyonlőtte a feleségét. A tettest a csendőrség letartóztatta és ma reggel behozta a rendőrségre. Délelőtt kihallgatják.

Vagdalkozó huszár

Egy 4. sz. honvédhuszárezredbeli közlegény, az elmúlt éjjel a Deák-utcán kardjával fejbe vágta Mészáros Mihály 21 éves téglagyári munkást, a kit súlyosan megsebesített. A vagdalkozásra összeszólalkozás adott okot. Mészárost a kórházba szállították. A huszárt pedig letartóztatták.

Footballeredmények

Vasárnap déltán a Szegedi-uti telepen volt a Szabadkai Vasutas Atk. Klubnak nagy bemutató football-mérkőzése a következő eredménnyel: Fél 3 órakor Sz. V. A. K. ifjúság—Testvériség ifjúság 2 : 3 SzVAK javára. Fél 5 órakor Bácska II.—SzVAK II. 2 : 2. 6 órakor Törekvés I.—SzVAK I. 1 : 2 Törekvés javára.

Apa és fia

Piszénity Salamon 21 éves iparoslegény tegnap részegen tért haza szülei lakására és otthon szóváltásba keveredett édes apjával. A vége az lett, hogy az apa egy üveggel bevágta a fia orrát. A mentők bekötözték a sérüléseit.

Munkásbiztosító pénztári tisztviselők gyűlése.

A kerületi munkásbiztosító pénztári tisztviselők közül 15 szomszéd pénztárnak a képviselőletében, mintegy 400 pénztári tisztviselő képviselőletében jelentek meg Szabadkán vasárnap délután 3 órakor a Nemzeti szálloda éttermében megtartott azon az értekezleten, melyen az országos egyesületből való kiválásukat s új harcias szervezetű egyesület alakítását határozták el.

A gyűlés elnöke dr. Nekits Richárd, a szegedi pénztár igazgatója volt.

A napirendet Kalmár Jenő igazgató, mint aki a mozgalom megindítója, ismertette. Hosszabb beszédben vázolta a munkásbiztosítási tisztviselők mai helyzetét, mely végérvényes szolgálati s fegyelmi szabályok hiánya miatt lehetetlenné teszi, hogy a tisztviselők függetlensége s pártatlansága minden irányban biztosítható. A kerületi munkásbiztosítási tisztviselők speciális társadalmi helyzete szükségessé teszi, hogy a tisztviselők olyan szervezetbe tömörüljenek, mely kizárólag a kerületi pénztári tisztviselők egyszisztenciális kérdéseivel foglalkozik.

Végül határozati javaslatot terjesztett elő, mely a sérelmek felsorolásával a megalakítandó egyesület programjának irányelveit tartalmazza.

Hosszas vita indult meg a betervezett határozati javaslat fölött, melyben részt vettek: Hibó Sándor (Kiskunhalas), Gyöngyösi Dezső (Zombor), Aczél Lajos (Baja), dr. Nekits Richárd (Szeged), Radó Imre és Székely János (Szabadka).

Végül a határozati javaslatot egyhangulag elfogadták s elhatározták, hogy a tisztviselő nagygyűlést augusztus 16-án tartják.

Báró Vojnich Sándor.

A bájos Palics fürdő sétá utain így nyáron egy elegáns, szikár, nyájas arcú és vonzó megjelenésű úri embert lehet látni, aki mozgékonyágával, egyszerűségével és barátságos viselkedésével azonnal feltűnik a messze idegenből ide jövő fürdővendégnek és sokszor megesk, hogy egy-egy ilyen fürdővendég kérdést intéz valamelyik szomszédjához:

- Ki ez az elegáns, kedves úri ember?
- Mire ezt a választ kapja:
- Vojnich Sándor.
- Az idegen erre csodálkozva mondja:
- A báró? Hát ez az?

És e kis párbeszéd jellemző. A ki közelebbről nem ismeri Vojnich Sándort, csak látja eleven, fürge, egyszerű és vonzó külsejét, az önkénytelenül kíváncsian érdeklődik már kiléte iránt. A ki pedig ismeri az ő értékes és egyszerűen nemes, cicoma nélküli egyéniségét, az természetesnek találja, hogy ez báró Vojnich Sándor. A mindenkit szerető, mindenki által szeretett Sándor báró. A mi képviselőnk, s a mi vérünk, polgártársunk, barátunk.

Igen, ez az egyszerű vonzó, póznéküli szeretet jellemzi Vojnich Sándort, a mi mindenkit lebilincsel, elbájol, a ki vele csak egyszerű is érintkezik.

Az ő agilitása fáradságot nem ismer, ha valakinek jót tehet. És szívesen fárad minden polgártársa érdekében, s ha lehetséges mindig sikerrel.

Vojnich Sándorról szólva, különösen hangsúlyozni kell a polgártárs kifejezést, mert bár nagy rangú, előkelő ur és bizonyos nemes, tradíciókhoz ragaszkodó vonás van politikai viselkedésében (hiszen a rend és becsületet kormányzás híve és támasza ő) de itthon, Szabadkán és Palicson, itthon köztünk ő csak a mi Sándorunk, a mi Vojnich Sándorunk, a kihez egész nyugodt lélekkel közeledhetünk, a kivel karonfogva sétálhatunk, a kivel együtt gyönyörködhetünk Szabadka haladásában és a bájos — most már nagyarányú, büszke Palicsfürdő szépségeiben.

Mert Palicsot Vojnich Sándor nagyon szereti. Ő a gazdag, nagy ur, egyetlen nyarát sem tölti másutt, csak Palicson. S nemcsak ő, hanem egész családja dísz és derűt ad Palicsnak. Hiszen nemcsak a báró, hanem egész családja a báróné, a két szép baronesz és a fiatal báró is éppen olyan nyájasak, éppen olyan egyszerűek és kedvesek, mint maga a családfe.

Pedig Vojnich Sándor hovatovább politikai pályafutásában messze, magasra jut. Már most is egyik elnöke a hatalmas és egységes nemzeti munkapártnak. S mondanunk sem kell, hogy jól elnököl. Jól és erélyesen és tapintatosan. Mert Vojnich Sándor erélyes is tud lenni — országos, közérdekű dolgokban. — Szerencsésen egyesíti magában a jóságot, puritán egyszerűséget a férfias nyíltsággal és büszke bátorsággal. Egész férfi jellem. S ez nagy szó a mai stréberekkel, farizeusokkal megtöltött frázi-

soktól bődülő csalfa világban. Hiszen ezért tartozik ő Tisza István vezérkarához.

Mi szabadkai egyszerű emberek nem tudjuk, vagy nem is gondoljuk talán, hogy mikor Vojnich Sándorhoz oda megyünk (vagy ő jön hozzánk) és belekarolunk és egyszerűen ezt mondjuk: Szervusz Sándorkám!... hogy az ország egyik kiváló, nemes előkelőségével állunk szemben. Mi erre nem is gondolunk. De viszont Vojnich Sándor nem is szeretné, ha erre gondolnánk. Ő nekünk nem is akar más lenni soha, mint a mi benső, kedves és őszinte barátunk — a mi Sándorunk. És éppen ez az, a miért őt tölünk az egész ország irigylé.

De jó lesz nekem is elhallgatni már, mert Vojnich Sándortól így is kikapok:

— Ugyan kérem! Mit dicsérget engem! Tudja, hogy ki nem állhatom a dicséreteket! Ezt fogja nekem mondani a palicsi strandon és akár hiszik, akár nem; haragosan fog ott hagyni a faképnél. Mert ilyen ő! Haragudni is tud. De én ezért csak tovább szeretem és becsülöm és velem sok-sok ezer híve. Áldja meg az isten!

Dr.

FOGAK és teljes fogsorok, arany koronák, arany fogak, arany és platina hidak amerikai módszer szerint és minden különlegességet fogakban. Foghuzás, tartós fogtömések (plombák) készülnek

Schäffer Géza fogtechnikai műtermében és laboratóriumában

Szabadka, Kossuth-u., Prokesch ház.

Vasuti állomástól 150 lépésnyire. Vidékiek 1 nap alatt kielégíttetnek. — Telefon 5—61.

Miért nem kell a választójog?

Egy pár nyilatkozat.

Szabadkán f. hó 12-ikén kezdték meg a választók összeírását, de nem nagy eredménnyel. Az alkotmány sáncain kívül álló polgártársak, nem igen törik magukat a választói jogosultság után. Naponta alig harminc ember jelentkezik a bizottság előtt és azok közül is rendszerint ötöt-hatot, valamelyik hiánya miatt — el kell utasítani.

Kérdést intéztünk többekhez abban az irányban, hogy mondják el, mi lehet az oka annak, hogy Szabadkán nem kell a választójog. A feleleteket itt adjuk.

Az összeíró bizottság elnöke.

Akiknek érdekük, hogy a névjegyzékbe felvétesse, azok most nem igen érnek rá jelentkezni. Majd később jönnek. Jelenleg sok a dolguk. De vannak olyanok, akik ráérnek és mégsem jönnek el. Ezek meg fogják járni. Az a nézetem, hogy alig öt perccel lesz több a választónk, mint eddig.

Egy obtyinár.

Az ellenzék hiába kiabálta tele az országot, hogy a kormány ellensége a választó-

jog kiterjesztésének, mert ime bebizonyosodott, hogy a polgárság az, amelyiknek nem kell a választójog. Szabadkán a választók száma csupán pár szociálistával fog szaporodni, de azok nem sok vizet fognak zavarni.

Egy fiskális.

Nem csodálom, hogy oly kevesen jelentkeznek az összeíró küldöttségek előtt, hiszen alig volt publikálva, hogy a választókat összeírják. Aztán a magyar embernek a természete olyan, hogy holmi bizottságok előtt, a melyek a városházával kapcsolatosak, nem szeret mutatkozni. Mindenben az adóvégrehajtót látja.

Egy városi főtisztviselő.

Addig mondták, hogy általános választójog kell, míg kitűnt, hogy nem igen kell. Mi tudtuk ezt előre. Jobban ismerjük a népet, mint az ellenzéki vezér urak. Az új választójogi törvénnyel felesleges munkát végeztek. Nekünk is sok felesleges dolgot adott.

Egy összeíró bizottsági tag.

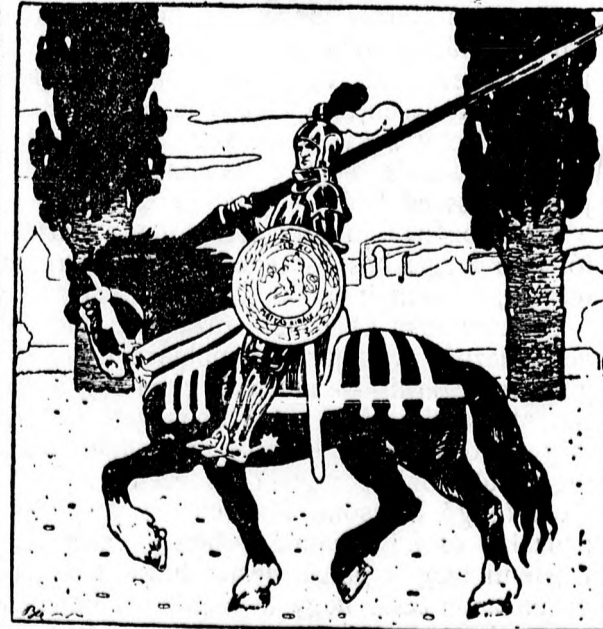
Ha még sokáig nem akad dolgom, lemondok bizottsági tagságomról. Legyeket nem fogok fogdosni. Mindenkihez olyan szívélyesek és nyájasak vagyunk, tehát miért nem jönnek?

Egy szociálista vezér.

Még csodálkoznak azon, hogy elvtársaink nem jelentkeznek összeírásra, mikor mindenféle vizsgálással és okmányok beszerzésével keserítik el az életüket. Minek az írásvizsga? Minek kelljen igazolni az életkort, a helybenlakást és még sok egyebet? Ha mind ezt elengedik, valamennyien jelentkezni fognak.

A legolcsóbb világítás a villanyvilágítás. Ne hiányozzék egyházból sem. Kérjünk költségvetést a Városi Villamosvasut és Világítási Társaságtól (Városi üzlet, Casinó-épület.)

Hóditó körutra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T. KÖBÁNYÁN

Főraktáros Szabadkán Biermann Jakab.

Pesti nagyságák, pesti cselédek.

— Fővárosi levél. —

A Károlykaszárnya udvarán van a Márta cselédhelyező intézet. Innen szokta a legtöbb pesti nagyságos asszony fogadni szakácsnőjét, szobalányát, mindenesét. Kevesen tudják, hogy a Mártá-ban feketekönyvet vezetnek a rossz cselédekről s a rossz nagyságokról, cselédekről, akiket a nagyságák panasznak be s ha igaz a panasz, többet nem ad helyet nekik a Márta: nagyságokról, akiknek a rossz tulajdonságait a cselédek ismételt panaszkodására jegyzik be a feketekönyvbe. Ezek a rossz nagyságák azzal büntetnek, hogy nem ad nekik a Márta cselédet.

Ahogy forgattuk a könyveket, igen érdekes bejegyzéseket olvastunk, amelyek mélyen megvilágítják egy nagyváros cselédviszonyait — a hirtelen odavetett szavak markáns jellemzői a pesti nagyságoknak és a cselédeknek.

A cseléd, illetőleg a nagysága neve, illetőségi helye, azaz a lakása és rossz tulajdonságai dióhéjban — tartalmazzák a lajszromot.

Cselédek ellen emelt panaszok, ez a címe az egyik feketekönyvnek, amelyből néhány szemelvény így hangzik:

A. Józsefné, B. Zsuzsa, Fülöpszállás. Durva, gorombasága, részegsége miatt nem helyezhető.

K. K.-né, H. Apolla, Zsámbék. A hölgyekkel s az alkalmazottakkal durva, sértő szavakat használ. A zsidókat gyűlöli és a leányok között lázongást csinál.

H. Juli, Hranicza. Helyeket vesz fel, de beállni nem akar s ismerősével mindenütt botrányt csinál.

K. Anna, Újpest. Nagy szociálista, a leányokat felláztatja, rendkívül magas bért követel s a helyén sohasem marad.

V. Mari, Bodzás. A rendőrség által letartóztatva, csavargás és bosszuallás miatt egy heti fogházra ítéltve.

Sz. Mari Szegvár. Nem helyezhető, mivel helyét állandóan változtatja azzal a kifogással, hogy enni nem kap s hogy piszkos zsidó népségnél ő nem szolgál.

A nagyságák könyve jóval vastagabb, mint a cselédeké. Címe:

Urnőkre emelt panaszok.

Például:

A. Ferencné. Nem akarja a közvetítési díjat megfizetni és ezért a leányokat kicsalja az irodából, hogy ne kelljen fizetni értük.

F.-né, Sziv-utca. Leányokhoz a fiatalemberek éjjel kijárnak és szemtelenkednek.

F. K.-né, Visegrádi-u. A leányokhoz durvák, gorombák, s tulterhelik dologgal. Enni nem adnak nekik és a szobaurak viselkedése miatt nem maradnak.

K.-né, Izabella-u. A leányokkal durván bánik. Ha a leány felmond, sok dolgot ők maguk az urak eldugnak és a leányra fogják, hogy ő dugta el. Ha azután a leányok tiltakozni mernek, még azon éjjeli órában megverik és kidobják az utcára. (Ez történt itt legutóbb F. Vilmával.)

K. Sámuelné, Kecskeméti-u. Az ur a cselédeleánynak nem hagy békét, állandóan zaklatja és erkölcsstelségre csábítja. (A leány neve K. Irma.)

L. Tivadarné, Váci-körut. Nem lehet kiszolgálni, mivel egy hétig molesztálja a leányokat, míg végre felvesz egyet. Ott van egy leány egy napig, minden ok nélkül elküldi, azzal a megjegyzéssel, hogy a szerzőnél jobbat kap s a pénzt visszafizetteti a leánnyal.

V.-né, Nagykorona-utca. Több ízben panasszal jöttek a leányok, hogy késő éjjelig dolgoztatja s enni csak holmi sajt, vajjas kenyér s egy kis kávé jut nekik. Ha felmond megveri.

V. Jenőné, Király-utca. B. Zsuzsa szakácsné azzal a panasszal jött, hogy az urnő igen durván bánt vele és könyvét szándékosan elrontotta azzal, hogy az összes rovatokat megkérdőjelezte.

W.-né, Horánszky-u. Ha leányt adunk neki, kitesszük annak, hogy elromlik. Ott olyan leányokat tartanak, akikhez férfiak járnak.

Néhány szemelvény, milyenek a pesti nagyságák és a cselédek. Ilyenek.

A jövő képviselőválasztása.

Rövid idő választ el bennünket a legközelebbi képviselőválasztásoktól, de az egész ország már hangyabolyszerűen nyüzsg-mozog az előkészületektől. A választók összeírása, vizsgáztatása, a névjegyzékek, az új eljárási területek és a megváltozott eljárási rend, ez most egyformán lázasan foglalkoztatja a hatóságokat is, a pártokat is, a választókat is. Lépten-nyomon plakátokba, felhívásokba ütközik az ember. Kurzusok, előadások, gyűlések és egyéb eszközökkel tanítják ki az országot, mit kell tudni az új választói törvényekről.

Általában a városokban és falvakban temérdek jel árulja el az új választások messzelehető jelentőségét. És ez érthető is. A most következő választás lesz ugyanis az első, amit már az új választói rendszer alapján fognak megtartani. Nem csoda tehát, ha most ez az új törvény, az új választókerületi beosztás és az ezekhez fűződő más melléktörvények és rendeletek állanak az érdeklődés homlokterében. Kinek van választói joga, hogyan kell a jogosultságot megszerezni, igazolni, hogyan és milyen eljárás mellett kell majd szavazatunkat leadni, mik azok a fontos alkotmányjogi, közigazgatási és jogi szempontok, amikből az új rendet meg kell itélnünk s végül ez talán a legfontosabb, hogyan kell értelmeznünk a választói törvények szövegének gyakori homályos, félreérthető és hézagos passzusait s milyen általános képet lehet alkotni az új választási rendszer temérdek részletrendelkezésének áttanulmányozása után, most ezek a kérdések foglalkoztatnak majdnem mindenkit, akit akár hivatalos funkciója, akár jogi vagy közigazgatási hivatása, akár pedig egyszerű választópolgári érdeklődése erre reávisz.

Önkéntelenül érezzük, hogy az új választójogi törvény révén közjogunk és alkotmányunk rendkívüli, lökészerű átváltozáson megy keresztül s mindenki megyezik abban, hogy végtelenül fontos nemzeti érdek fűződik hozzá, hogy az új rend átszűrődése az életbe nagyobb döccenések és rázkódások nélkül történjék. Ámde ezt a célt, maguk a törvények s a házzáfűződő hivatalos indokolás egyáltalán nem képesek biztosítani. Hozzáértők panaszkodnak, hogy

komplikáltabb, nehezebb jogi alkotással alig lehet találkozni, mint az új választási judicatura. Közigazgatási szakemberek, jogászok, bírák s más olyan személyiségek, akiknek e téren rendkívül gyakorlati tapasztalatuk van, alig tudnak áttekintést szerezni a rendelkezések tömkelegében s azt a törvények szövegezésének félreérthetősége, s a szerkesztés rendszertelensége majdnem az elviselhetetlenségig fokozza. Ámde mégis csak örülni lehet az új törvények ilyen hiányosságai és hézagosságának. Ez adott ugyanis impulzust dr. Tételeni Árminnak, a választási jog legkiválóbb elméleti és praktikus ismerőjének egy szinte forradalmi vívmányszámba menő kommentár megalkotására.

Valamennyiünknek önmagunk iránti kötelességünk tudni azokat a minden egyes egyént mélyen érintő közjogi és alkotmányjogi nagy változásokat, melyeket az új választási törvény és a választói jog büntetőjogi védelméről szóló még újabb törvény jelent. Ezeket a változásokat nem ismerhetjük meg magából a törvényből, avagy azokból a kommentárokból, azokból a kiskatékból, melyek egy-egy fontosabb törvény meghozatalakor úgy felburjánzanak, mint eső után a gomba. Éppen Tételeninek előtűnt fekvő „standard book“-ja taníthat meg bennünket arra, mily mélységek és problémák vannak az új választói jogrendszerben. És nem habozunk megkockáztatni azt a jóslatot: az új választójogi törvényeknek az életbe való átszűrődése csak úgy fog nagyobb döccenések és rázkódások nélkül mektörténni, ha mindazok, akiknek feladatuk a törvényt a gyakorlatba átültetni, komoly elmélyedéssel és szeretettel megtanulják Tételeni tanításait.

Az ő könyve a kommentároknak nem abból a könnyed, majd hogy azt nem mondtuk: frivol, — fajtájából való, mely „megszűnik ott, ahol elkezdődik a nehézség.“ Ő szenvedélylyel és a szenvedély-adta sikerrel keresi a nehézségeket, csak azért, hogy eloszlassa és félretolja őket. Nem „száz könyvből csinálta meg a százegyediket“, hanem megalkotta a választójogi nagy művet, az elsőt, melyből az epigonok életre keltik a század is — a százegyediket is.

Még akik a szerzőnek tudományos irodalmi tevékenységét („A választási bíráskodás elmélete és gyakorlata“ — „Az országgyűlés feloszlata exlexben“ stb.) eddig is figyelemmel kísérték: még azok is kellemes meglepetéssel fogadják a sajtó alól a napokban kikerült, — nyomdatechnikai szempontból is páratlan, — választójogi nagy kategizmus első kötetét, amelyet nemsokára nyomon követi majd a második is, amely a választási bíráskodásról szóló törvényt és szakszerű magyarázatát fogja tartalmazni.

Igyunk Szolyvai vizet!

Kapható mindenütt.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 m. hosszú (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, színtűgy felöltőszövetet, turistalódat, selyemkamarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősen. Szabott, legolcsóbb árak. Öröklés választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

574/1914.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 937/3. és Sp. II. 1296/3. számú végzésével dr. Frank Gyula szabadkai ügyvéd által képviselt Neményi és Társa és Heiduska Mariska végrehajtató részére 79 és 247 kor. 46 fillér követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedettek-től, le- és felülfoglalt 2098 koronára becsült ingóságokra, a szabadkai kir. járásbírósnak 1914. V. 1335/1. számú végzésével az árverés elrendelhetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése és járulékaik erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, végrehajtást szenvedettek lakásán Szabadkán, VIII. kör. Kállay Albert utca 18. sz. a. leendő megtartására határidőül 1914. évi július hó 23. napján délelőtt 10³/₄ órája tűzött ki, mi kor a bírósággal lefoglalt szőnyeg, alpaca, disztárgyak, zongora, bntorok, képek, könyvek s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Figyelmeztetnek mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szabadkán, 1914. évi július hó 10. napján.

Kiss Pál

kir. bír. végrehajtó.

Olcsó pénzkölcsönök

4¹/₂%-os kamatláb mellett
teljesen kifizetve 100-at 100-ért

árfolyamveszteség nélkül, magyarországi, horvátországi és szlavóniai földekre. Miután bankházunk vállalja az összes költséget, kölcsönvevő előzetes kiadás nélkül a teljes pénzt kézhez kapja kifizetve.

Földbirtokok parcellázása

igen kedvező feltételek mellett

Herczog Fivérek Bankháza

Szabadka, Kossuth-utca.

Fiók: Óbecse, Plébánia-utca.

Nyomatott Hirth Aladár villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Szabadkán Batthyány-utca, Csajkás-ház.

Magyar Jelzalog Hitelbank

konvertált

nyeremény-kötvényei

ÉVENTE HAT HUZÁS.

Főnyeremények:

1.000.000, 500.000, 300.000 korona
és számos nagy nyeremény.

A legkisebb nyeremény, — mellyel minden sorsjegy okvetlen kisorsoltatik, — 140 kor. és a 80 kor.-t érő nyereményjeggyel tovább játszik az összes nyereményhuzásokban.

Legközelebbi huzás auguszt. 25-én

Árusítjuk:

Készpénzért a napi árfolyamon.

Letétre 70.— korona lefizetéssel.

Részletre 10 havi 17.— koronás részletre.

Árvátozás fenntartva.

„MERCUR” váltóüzleti részv.-t.

szabadkai fiókja

Szabadka, VIII., Kossuth-utca 18. szám

**Délvidéki Közgazdasági Bank
Részvény-társaság Szabadka**

a takarékosági hajlam előmozdítására csinos kivitelű, amerikai rendszerű

házi takarékperselyeket

szerzett be, amelyben mindenki kényelmes módon otthon gyűjtheti a takarékbetéteket.

Aki ilyen takarékperselyt szándékozik elhelyezni, helyezzen el alap betétként 5 koronát a Délvidéki Közgazdasági banknál perselybetétként s kap a betéti könyvecskével együtt egy díszes perselyt, melyet a bank kulcs nélkül bocsájt a betevő rendelkezésére, miáltal a betevő nincs annak a kísértésnek kitéve, hogy megtakarított pénzét esetleg céltalanul elköltse.

A perselybetét elhelyezése következőképp történik:

A persely birtokosa perselyével időközönként a Délvidéki Közgazdasági Banknál megjelenik, tartalmát a bank egyik tisztviselője jelenlétében kiüriti és perselybetétkönyvecskéjében jóváírja.

A betevő kívánságára havonként egyszer vagy kétszer az intézet két tisztviselője a betevőt a persely kiüritése és a betét jóváírása céljából lakásán is felkeresni.

A bank úgy az alapbetét, mint a későbbi befizetéseket a rendes betétek módjára az igazgatóság által megállapított kamatláb mellett kamatoztatja.